

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/714/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

19/2013. (II. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. augusztus 2-án előterjesztett **panaszát** a 2013. február 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a B. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2012. augusztus 2-án a B. Rendőrkapitányságon szóban terjesztette elő panaszát, mely szerint ugyanezen a napon a felesége felhívta telefonon, hogy menjen haza, mert a házuk előtt egy fát szállító Román kamion vezetőjével szemben intézkedik egy mindkettejük által ismert rendőr.

A panaszos a telefonhívást követően teherautójával hazaindult és útközben, a házuktól mintegy 300 méterre látta meg az említett intézkedő rendőröket. Megállt és megkérdezte a rendőrtől, hogy volt e valami problémája a kamion ellenőrzése során.

A rendőr ekkor – a panaszos állítása szerint – káromkodva, nyomdafestéket nem tűrő stílusban szólt vissza neki, hogy miért és milyen alapon kéri számon az igazoltatást, kicsoda egyáltalán.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos azt is elmondta, hogy azért is állt meg a rendőrnél, mert a felesége a telefonba azt is mondta, hogy vele is tiszteletlenül beszélt, amikor a telefonálást megelőzően felesége a kamion igazoltatásának okáról érdeklődött.

A panaszos azért tett panaszt, mert a rendőr nem megfelelően, csúnyán káromkodva beszélt vele és megítélése szerint neki akart menni, továbbá azt mondta neki a rendőr, hogy attól kezdve figyeltetni fogja őt.

A Testület felhívta panaszost panaszának pontosítására és kiegészítésére, melynek során a panaszos kijelentette, hogy vele szemben rendőri intézkedés nem történt.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak voltak megállapíthatók.

1) 2012. augusztus 2-án a két tagú rendőrrőrt vezénylés alapján szolgálatot látott el 07 órától 19 óráig. Szolgálati idejük alatt, az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője által a lakosság szubjektív biztonságérzetét leginkább javító, a prevenciót előtérbe helyező rendőri intézkedések megtétele érdekében kiadott Intézkedési tervben foglaltak végrehajtása érdekében fokozott ellenőrzést hajtottak végre. E szerint K. belterületén 11 óra 30 perc és 12 óra 40 perc közötti időben teljesítették szolgálatukat.

2) Szolgálat teljesítésük során a településen átvezető főúton, a K. u. egy háza előtti útszakaszon észlelték, hogy egy román rendszámú járműszerelvényről tűzifát pakolnak le, ezért a járőr parancsnok ellenőrzés alá vonta a kamion vezetőjét. Az ügyeleti szolgálat útján leellenőrizte a gépjármű forgalmi rendszámát, illetve a szállítmányra vonatkozóan a szállítólevelet, melynek során mindent rendben talált, jogsértést nem tárt fel.

3) Az intézkedés során, mint helyi körzeti megbízott, kapcsolattartási feladatai körében beszélgetést kezdeményezett a fenti ingatlanon élő a panaszos, helyi lakos feleségével, aki az ellenőrzés során érkezett a helyszínre. A rendőr azon kérdésére, hogy mennyiért értékesítik tovább a tűzifát, a nő ingerülten azt válaszolta, hogy azt kizárólag saját célra vásárolták, nem eladásra és azt is közölte, hogy elege van már a túlzott rendőri jelenlétből, valamint felhívta a rendőröket a házuk elöl történő távozásra. A járőrparancsnok ekkor határozott hangnemben tájékoztatta a nőt arról, hogy semmi köze ahhoz, hogy a rendőr szolgálatellátása során mennyi ideig tartózkodik a közterületen. Ezt követően a nő bement a házukba, majd hamarosan visszatérve felszólította a rendőröket, hogy ne menjenek sehova, várják meg a férjét (a panaszost), akit az imént értesített.

A rendőrrőrt ekkor megismételte az általa már korábban elmondottakat, majd a kamion vezetőjével fogatosított ellenőrzést követően távoztak a helyszínről, folytatva szolgálatukat.

4) A rendőrök a fenti helyszíntől kb. 100 méterre ismét megálltak a körzeti megbízotti feladatok ellátása végett, amikor hirtelen fékezve megállt mellettük egy tehergépkocsival a panaszos, aki a járművéből kikiabálva, ingerülten számon kérte a rendőrökön, hogy milyen alapon mernek beszélgetni az ő engedélye és beleegyezése nélkül a barátaival, azaz a tűzifát szállító kamionossal, illetve miért feltételezi a rendőr, hogy ő illegális tűzifa kereskedéssel foglalkozik.

A rendőrjárőr parancsnok ekkor hangosabb hangon válaszolt a panaszosnak, aki a helyszínről való távozásakor kikiabált a tehergépkocsiból, hogy lesz ennek még folytatása.

5) A rendőri jelentés kiemeli, hogy a járőrparancsnok által alkalmazott hangnem normál hangnem volt, majd határozottabb, hangosabb volt, azonban nem került sor intézkedés foganatosítására sem a panaszossal, sem a feleségével szemben.

6) A rendőri iratokból az is kiderül, hogy korábban a panaszos ellen több állampolgári bejelentés is érkezett a rendőrségre hulladék fém- és bodza felvásárlással, tűzifa árusítással, illetve „lomizással” kapcsolatban is, amelyekről a körzeti megbízott is tudomással bírt.

III.

1) A Testület a panaszeljárási keretében mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy hatásköri szabályai alapján mely panaszosi sérelmek vizsgálatát végezheti el.

A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát - a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos és a panasszal érintett rendőrök egyértelmű és egybehangzó kijelentése alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt.

2) A Testület vizsgálta a „csúnya beszéd” és „káromkodás” miatt panaszolt rendőri hangnem használatot.

A panaszeljárási keretben a hangnem vizsgálata során a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a panaszolt rendőri magatartás érintette a panaszosnak a Magyarország

Alaptörvénye II. cikkében biztosított emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakra. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” Az intézkedő rendőröktől – mint közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható tőlük a tisztességes, az intézkedés alá vontak emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület e körben utalni kíván a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt nyilatkozatára (a továbbiakban: Etikai Kódex) is, amelynek 1. pontja előírja: „[a rendőr] önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[a rendőr] tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során [...] más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A jelen esetben a panaszos, illetve az érintett rendőrök előadása között a Testület egyértelmű ellentmondást tapasztalt azzal összefüggésben, hogy a rendőr alkalmazott e mocskos, csúnya beszédet a panaszossal szemben és a megjelölt hangnem megfelelt-e a fent utalt követelményeknek. Ezt az ellentét a Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján nem volt képes feloldani, így a panaszos sérelmét érintően nem tudott egyértelmű álláspontot kialakítani, **erre tekintettel az emberi méltósághoz való jog sérelme nem volt megállapítható.**

IV.

A Testület, mivel a fentiek szerint nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök panaszolt magatartásuk során betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának megsértése a konkrét esetben nem volt megállapítható.

A Testület erre figyelemmel – és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. február 6.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET